

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/62/2024
Identifikačné číslo spisu:	2521201686
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2521201686.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: C.. W.. C. Y., narodený XX. C. XXXX, G., G. XXXX/X, zastúpený advokátom JUDr. Michalom Mudrákom, Bratislava, Hurbanovo námestie 1, proti žalovanej: C. T., narodená XX. V. XXXX, O. XXX, zastúpená spoločnosťou RS legal s. r. o., adresa pracoviska Piešťany, M. Waltariho 7, o zaplatenie 4.800 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-22C/47/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 31. októbra 2023, sp. zn. 24Co/124/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. (Pôvodne) Okresný súd Piešťany (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. júna 2018, č.k. 7C/10/2015-163 I. zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie 4.800 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 4.800 eur od 15. októbra 2014 do zaplatenia, II. rozhodol, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania o zaplatenie 4.800 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 4.800 eur od 15. októbra 2014 do zaplatenia v rozsahu 100 %, III. zastavil konanie o vzájomnej žalobe žalovanej, ktorou sa žalovaná domáhala, aby bol žalobca zaviazaný vydať jej kobyľu O., vrátane pasu tohto koňa proti vyplateniu časti kúpnej ceny vo výške 1.000 eur žalobcovi, IV. rozhodol, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe žalovanej, ktorou sa žalovaná domáhala, aby bol žalobca zaviazaný vydať jej kobyľu menom O., vrátane pasu tohto koňa proti vyplateniu časti kúpnej ceny vo výške 1.000 eur v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 31. októbra 2023 sp. zn. 24Co/124/2022 I. odmietol odvolanie žalovanej, II. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. Zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.400 eur spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.400 eur od 15. októbra 2014 do zaplatenia, všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku napadnutý výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie. III. Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho

konania v rozsahu 58,34 %.

2.1. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie nedostatočne právne posúdil otázku primeranosti zľavy z kúpnej ceny, keď zahrnul do svojej úvahy aj rekreačnú hodnotu kobyly O. (hoci v minimálnom rozsahu) a jej reprodukčnú hodnotu v plnom rozsahu, neboli preto splnené podmienky ani na potvrdenie, ani na zrušenie napadnutého rozhodnutia. Ak teda bude odvolací súd vychádzať z toho, že žalobca si uplatnil zľavu z kúpnej ceny vo výške 4.500 eur a predajná hodnota kobyly O. sa pohybovala medzi 525 eur (t.j. najnižšia jatočná hodnota + 0 eur reprodukčná hodnota + 0 eur hodnota využitia na rekreačné jazdenie + 0 eur hodnota využitia na športové jazdenie, pričom ďalšie geografické, chovné a iné faktory ovplyvňujúce hodnotu koňa v konaní nevyšli najavo) a 1.735 eur (735 eur - najvyššia možná jatočná hodnota a 1.000 eur možná reprodukčná hodnota + 0 eur hodnota využitia na rekreačné jazdenie + 0 eur hodnota využitia na športové jazdenie, pričom ďalšie geografické, chovné a iné faktory ovplyvňujúce hodnotu koňa v konaní nevyšli najavo), je zrejmé, že zľava z kúpnej ceny nesmie prekročiť výšku 3.870 eur (kúpna cena kobyly O. 5.000 eur po odpočítaní priemernej prípustnej hodnoty kobyly O. po zohľadnení jej zdravotného stavu, spôsobilosti jej využívania a ďalších uvedených faktorov pôsobiach na jej hodnotu - 1.130 eur, resp. priemer hodnoty 525 eur a 1.735 eur ako najnižšej a najvyššej možnej hodnoty kobyly v čase predaja). Odvolací súd dal do pozornosti, že zviera nie je vecou, ale živým tvorom, ktorý má svoje vlastné prežívanie, vnímanie a je schopný si vytvoriť vzťah so svojím majiteľom, pričom v nezanedbateľnej miere ovplyvňuje aj emočnú sféru svojho vlastníka. Nie je preto racionálne pri stanovení výšky zľavy z kúpnej ceny vychádzať striktne len z vyššie uvedených skutočností. Z toho dôvodu odvolací súd výšku primeranej zľavy z kúpnej ceny zaokrúhlil smerom nadol na sumu 3.800 eur.

2.2. Pokiaľ ide o nárok na finančné zadosťučinenie, žalobca v odvolaní ani nenamietal, že mu tento nárok zo strany súdu prvej inštancie nebol priznaný. Pokiaľ si žalobou uplatnil sumu 4.800 eur, pričom zľava z kúpnej ceny bola len vo výške 4.500 eur, hoci žalobca v konaní neskôr uvádzal, že ide o sumu 4.800 eur, je potrebné vychádzať z toho, že zo strany odvolateľa neboli námietky voči zamietajúcej časti napadnutého rozhodnutia, ktorá konzumuje aj nárok na finančné zadosťučinenie podľa § 509 ods. 2 OZ. Takisto je potrebné vziať na zreteľ, že výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 2.400 eur s príslušenstvom nadobudol právoplatnosť. Preto odvolací súd s použitím § 388 CSP zmenil výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie tak, že zaviazal žalovanú na zaplatenie žalobcovi 1.400 eur (t.j. zľava z kúpnej ceny 3.800 eur po odpočítaní časti zľavy z kúpnej ceny 2.400 eur, ktorá je predmetom výroku I. napadnutého rozsudku) spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.400 eur od 15. októbra 2014 do zaplatenia (pokiaľ ide o sadzbu úroku z omeškania a jeho počiatok, toto nebolo zo strany odvolateľa namietané) a vo zvyšku (zostatku zľavy z kúpnej ceny a nároku na finančné zadosťučinenie) zamietajúci výrok II. napadnutého rozsudku potvrdil. (výrok II.)

3. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca voči výrokom II. a III. rozsudku v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval patriace mu procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie podal voči výroku II., rozsudku v časti potvrdenia zamietnutia žaloby, avšak len v rozsahu sumy 500 eur (zamietnutá bola suma dlhu 1.000 eur), ako aj voči výroku III. rozsudku. Mal za to, že v danom spore je skutkový a právny stav natoľko ustálený, že v zmysle § 449 ods. 3 CSP môže najvyšší súd sám vo veci rozhodnúť. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vydal rozsudok v znení:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 24Co/124/2022, zo dňa 31. októbra 2023 sa vo výroku II. mení tak, že Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutom výroku II. mení, tak že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.900 eur spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.900 eur od 15. októbra 2014 do zaplatenia, všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku napadnutý výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 24Co/124/2022, zo dňa 31. októbra 2023 sa vo výroku III. mení tak, že žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Žalobcovi sa priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Ak Najvyšší súd Slovenskej republiky dospeje k záveru, že nie sú splnené podmienky na rozhodnutie vo veci v zmysle § 449 ods. 3 Civilného sporového poriadku tak navrhlo, aby vydal uznesenie nasledovného znenia:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 24Co/124/2022, zo dňa 31. októbra 2023 sa

- v časti výroku II., v ktorom vo zvyšku napadnutý výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie potvrdil, a to v rozsahu sumy 500 eur spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 500 eur od 15. októbra 2014 do zaplatenia, a

- vo výroku III.

zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie považuje za neprípustné a navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V danom prípade žalobca vyvodil prípustnosť podaného dovolania výlučne z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.1. Hlavnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

6.3. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolateľ, nevymedzil konkrétne v čom spočívala vada v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Žalobca zrejme nepovažoval právne posúdenie veci odvolacím súdom za správne, ale svoje dovolanie odôvodnil § 420 písm. f) CSP a nie ustanovením § 421 CSP. Žalobca vo svojom dovolaní neodôvodnil ani jeden z možných dovolacích dôvodov pre ktoré je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP, teda či rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ak právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je právna otázka dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Za daného stavu dovolací súd nezistil existenciu vady konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorú namietal žalobca. Navyše žalobca nenamietal ani rozpory vo vykonanom dokazovaní, keď v dovolaní výslovne uviedol, že skutkový a právny stav považoval za natoľko ustálený, že v zmysle § 449 ods. 3 CSP môže dovolací súd vo veci aj sám rozhodnúť.

10. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP ako neprípustné postupom podľa § 447 písm. c) CSP odmietol z dôvodu, že zmätočnosťná vada napadnutého rozhodnutia v dovolacom konaní zistená nebola, dovolanie tak nie je odôvodnené prípustným dovolacím dôvodom.

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.